

แนวปฏิบัติในการจัดการผู้ป่วยที่มีปัญหาทางทันตกรรมระดับฉุกเฉินและเร่งด่วน

ของคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำนิยาม

ปัญหาทางทันตกรรมระดับฉุกเฉิน (Emergent Dental Problems) หมายถึง ปัญหาทางทันตกรรมที่ส่งผลให้เกิดความรุนแรงระดับถึงขั้นเสียชีวิตได้หากไม่ได้รับการดูแลทันที ส่วนมากจะเกี่ยวข้องกับการอุดกั้นทางเดินหายใจจากการบาดเจ็บหรือการติดเชื้อของเนื้อเยื่อที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาทางทันตกรรมระดับเร่งด่วน (Urgent Dental Problems) หมายถึง ปัญหาทางทันตกรรมที่เกิดขึ้นอย่างเฉียบพลันไม่เกิน 3 วัน หากไม่ได้รับการดูแลเบื้องต้นจะส่งผลให้เกิดอาการทางร่างกายหรือจิตใจ รวมถึงการสูญเสียการทำงานและความสวยงามของอวัยวะที่เกี่ยวข้องทางทันตกรรม ทำให้ผู้ป่วยไม่สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุข

ปัญหาทางทันตกรรมระดับปกติ (Regular Dental Problems) หมายถึง ปัญหาทางทันตกรรมที่ไม่ใช่ระดับฉุกเฉินหรือเร่งด่วน สามารถรอรับการรักษาได้โดยที่ไม่ทำให้เกิดปัญหาที่รุนแรงหากไม่ได้รับการดูแลเบื้องต้นโดยทันที

สภาวะพิเศษ (Special conditions) หมายถึง สภาวะของผู้ป่วยที่มีความจำเป็นต้องได้รับการดูแลอย่างพิเศษ ได้แก่ มีโรคหรือสภาวะทางระบบที่มีความเสี่ยงสูงอันตรายถึงแก่ชีวิต หรือ มีโรคที่สามารถติดต่อแพร่กระจายทางอากาศหรือจากการสัมผัส หรือ มีความบกพร่องทางกายภาพ ประสาทสัมผัส สติปัญญา จิต อารมณ์ สังคม และความพิการ

หลักการและเหตุผล

มาตรฐานโรงพยาบาลและบริการสุขภาพ ฉบับที่ 4 พ.ศ.2561 ของสถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน) ในตอนที่ III กระบวนการดูแลผู้ป่วย เรื่อง การเข้าถึงและเข้ารับบริการ ได้กล่าวไว้ในข้อที่ 3 ว่าผู้ป่วยได้รับการคัดแยก (triage) ภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว ผู้ป่วยที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลฉุกเฉินหรือเร่งด่วนได้รับการดูแลรักษาเป็นอันดับแรก โดยเจ้าหน้าที่ที่มีศักยภาพและอุปกรณ์เครื่องมือที่เหมาะสม และข้อที่ 4 ว่า มีการประเมินความสามารถในการรับผู้ป่วยไว้ดูแลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ในกรณีที่ไม่สามารถให้บริการแก่ผู้ป่วยได้ ทีมผู้ให้บริการจะให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นอย่างเหมาะสม อธิบายเหตุผลที่ไม่สามารถรับผู้ป่วยไว้และช่วยเหลือผู้ป่วยในการหาสถานบริการสุขภาพที่เหมาะสมกว่า และข้อที่ 5 ว่า การรับย้ายหรือรับเข้าหน่วยบริการวิกฤตหรือหน่วยบริการพิเศษเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และข้อที่ 6 ว่า ในการรับผู้ป่วยไว้ดูแล มีการให้ข้อมูลที่เหมาะสมและเข้าใจง่ายแก่ผู้ป่วย/ครอบครัวเกี่ยวกับ สภาพการเจ็บป่วย การดูแลที่จะได้รับ ผลลัพธ์และค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะเกิดขึ้น องค์กรทำให้มั่นใจว่าผู้ป่วย/ครอบครัว ได้รับข้อมูลที่จำเป็นอย่างเพียงพอด้วยความเข้าใจ และมีเวลาพิจารณาที่เพียงพอก่อนจะตัดสินใจ

จากมาตรฐานดังกล่าวทำให้โรงพยาบาลคณะทันตแพทยศาสตร์ฯ ได้ทำการวิเคราะห์และประชุมร่วมกันระหว่างสาขาต่างๆ โดยมีการจัดระบบการดูแลผู้ป่วยที่มีปัญหาทางทันตกรรมระดับฉุกเฉินและเร่งด่วนให้ได้รับบริการอย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด

แนวทางสำหรับจัดการผู้ป่วยที่มีปัญหาทางทันตกรรมระดับฉุกเฉินและเร่งด่วน

เมื่อผู้ป่วยที่มีปัญหาทางทันตกรรมระดับฉุกเฉินและเร่งด่วนมาถึงคณะฯ พยาบาลจะสอบถามประวัติและตรวจร่างกายเบื้องต้นเพื่อประเมินอาการสำคัญที่ทำให้ผู้ป่วยมารับบริการรวมถึงสถานะทางระบบที่เกี่ยวข้องเพื่อทำการคัดแยกผู้ป่วยเป็นสามระดับ และ/หรือ สถานะพิเศษ โดยทำเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่ระบุได้ว่าผู้ป่วยอยู่ในระดับใด เช่น มีตัวอักษร “E” ที่แสดงว่าผู้ป่วยมีปัญหาทางทันตกรรมระดับฉุกเฉิน หรือ “U” แสดงว่าผู้ป่วยมีปัญหาทางทันตกรรมระดับเร่งด่วน เป็นต้น

ผู้ป่วยที่มีปัญหาทางทันตกรรมระดับฉุกเฉินและเร่งด่วนจะเป็นผู้เลือกคลินิกโดยได้รับข้อมูลที่เพียงพอในการตัดสินใจ เช่น ระบบการให้บริการ ราคาการรักษา คิวรักษา ความพร้อมในการให้บริการ เป็นต้น

ผู้ป่วยที่มีปัญหาทางทันตกรรมระดับฉุกเฉินและเร่งด่วนจะถูกส่งต่อไปยังคลินิกที่ผู้ป่วยเลือก โดยคลินิกที่รับส่งต่อจะต้องรับรู้ถึงความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อให้การดูแลเบื้องต้นโดยทันที ไม่ต้องรอตามคิวปกติ

คลินิกที่รับการส่งต่อผู้ป่วยที่มีปัญหาทางทันตกรรมระดับฉุกเฉินและเร่งด่วน จะต้องจัดเตรียมเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณารับเข้าในการดูแลรักษา และจัดเตรียมบุคลากรที่มีความพร้อมในการให้บริการ รวมถึงข้อมูลที่ช่วยให้ผู้ป่วยรับทราบถึงการวินิจฉัยปัญหาของผู้ป่วย แผนการรักษาหรือการดูแลเบื้องต้นที่จะเกิดขึ้น ค่าใช้จ่ายในครั้งนั้นและที่จะตามมา รวมถึงจำนวนครั้งโดยประมาณที่ผู้ป่วยต้องมารับการรักษาต่อเนื่องจนเสร็จสิ้น ก่อนที่จะเริ่มให้การดูแลรักษา โดยการดูแลรักษาเบื้องต้นต้องเกิดขึ้นในวันที่ผู้ป่วยมา

กรณีที่คลินิกฯ ไม่สามารถให้การรักษารจนเสร็จสิ้นได้ ให้ทำการดูแลเบื้องต้นเพื่อบรรเทาอาการหรือแก้ไขปัญหาที่เร่งด่วน แล้วให้ข้อมูลที่ไม่สามารถให้การรักษาได้เช่น คิวการรักษาจนอาจทำให้เกิดผลเสียต่อผู้ป่วยได้ และจัดหาแนวทางเพื่อส่งต่อผู้ป่วยไปรับการรักษายังสถานพยาบาลอื่นที่เหมาะสม

กรณีที่ผู้ป่วยเก่าเคยได้รับการรักษากับคลินิกของคณะฯ แล้วกลับมาด้วยปัญหาทางทันตกรรมระดับฉุกเฉินและเร่งด่วน ให้พยาบาลที่จุดคัดแยกหรือหออภิบาลผู้ป่วย(นอกเวลาทำการ) ติดต่อทันตแพทย์ที่ทำการรักษาหรือหัวหน้าคลินิกนั้นทราบและตัดสินใจว่าจะจัดการต่ออย่างไร แต่ถ้าไม่สามารถติดต่อได้ ให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยทันทีอย่างเหมาะสม ห้ามให้ผู้ป่วยกลับบ้านโดยที่ไม่ได้รับการดูแลเบื้องต้นจากทันตแพทย์ที่เกี่ยวข้อง

	รายการปัญหาทางทันตกรรม ระดับฉุกเฉินและเร่งด่วน	ระดับ ปัญหา ทาง ทันตกรรม	มีอาการ	สูญเสียการทำงาน	สูญเสีย ความสวยงาม	หมายเหตุ
1	การบวมที่ฟันช่องปากหรือเพดานอ่อน และมีการยกตัวของลิ้น	ฉุกเฉิน	หายใจและกลืน ลำบาก	เสี่ยงต่อการเกิดการปิดกั้นของ ทางเดินหายใจ		
2	มีก้อนเลือดขนาดใหญ่ในช่องปาก และเลือดไหล อย่างมากจากการฉีกขาดของเนื้อเยื่อในช่องปาก	ฉุกเฉิน	หายใจและกลืน ลำบาก	เสี่ยงต่อการเกิดการปิดกั้นของ ทางเดินหายใจ		
3	มีการเคลื่อนตัวของลิ้นไปทางด้านหลังจาก อุบัติเหตุ เช่น ขากรรไกรล่างหักทั้งสองข้าง	ฉุกเฉิน	หายใจและกลืน ลำบาก	เสี่ยงต่อการเกิดการปิดกั้นของ ทางเดินหายใจ		
4	เหงือกบวมแดง และ/หรือมีไข้ร่วมด้วย	เร่งด่วน	ปวดเหงือก			อาจเกิดจากโรคเหงือกอักเสบหรือ pericoronitis แบบเฉียบพลัน
5	ใบหน้าบวมแดง และ/หรือมีไข้ร่วมด้วย	เร่งด่วน	ใบหน้าบวม		หน้าไม่สมมาตร	มักเกิดจากการติดเชื้อแบบเฉียบพลัน
6	เลือดไหลไม่หยุดหลังการรักษา	เร่งด่วน	เลือดไหลไม่หยุด	เสียเลือดทำให้ร่างกาย อ่อนเพลีย แผลไม่หายและอาจ เสี่ยงต่อการติดเชื้อ		ทำให้เกิดความกังวล
7	ปวดฟันอย่างรุนแรง	เร่งด่วน	ปวดมาก			อาจจะเกิดจากฟันผุทะลุโพรงฟัน หรือ ฟันแตกจากอุบัติเหตุก็ได้
8	ปวดแผลผ่าตัดอย่างรุนแรง	เร่งด่วน	ปวดมาก			อาจเป็นปัญหาแทรกซ้อนจากการผ่าตัด เช่น dry socket หรือ ฟันคู่สบกัดแผล เป็นต้น
9	ฟันโยกอย่างรุนแรงรบกวนการบดเคี้ยวหรือใกล้ จะหลุดแล้ว	เร่งด่วน	ปวดเวลาเคี้ยว	เคี้ยวอาหารไม่ได้ หรือฟันอาจ หลุดลงหลอดลมหรือทางเดิน หายใจ		

	รายการปัญหาทางทันตกรรม ระดับฉุกเฉินและเร่งด่วน	ระดับ ปัญหา ทาง ทันตกรรม	มีอาการ	สูญเสียการทำงาน	สูญเสีย ความสวยงาม	หมายเหตุ
10	เคี้ยวอาหารแล้วเจ็บที่ฟันหรือเหงือก	เร่งด่วน	ปวดเวลาเคี้ยว	เคี้ยวอาหารไม่ได้		อาจมาจากฟันแตก หรือหลังการบูรณะ ฟันหรือใส่ฟันเทียม
11	เสียวฟันภายหลังการบูรณะ	เร่งด่วน	เสียวฟัน			
12	เครื่องมือทางทันตกรรมในช่องปากระคายเคือง เนื้อเยื่ออ่อน	เร่งด่วน	ปวดจากการมีแผล ในช่องปาก			
13	เครื่องมือทางทันตกรรมในช่องปากมีการขยับไถ่ จะหลุด	เร่งด่วน		เครื่องมืออาจหลุดลงหลอดลม หรือทางเดินหายใจ		
14	ครอบฟันหลุดของฟันที่ยังมีชีวิต	เร่งด่วน	เสียวฟันที่ทำ ครอบ			
15	อ้าปากไม่ได้อย่างรุนแรง	เร่งด่วน		ไม่สามารถอ้าปากและเคี้ยว อาหารได้		
16	อ้าปากค้าง หุบไม่ได้	เร่งด่วน	ปวดกล้ามเนื้อบด เคี้ยว	เคี้ยวอาหารไม่ได้		
17	ฟันธรรมชาติหรือฟันเทียมบริเวณฟันหน้าหายไป	เร่งด่วน			ขาดความมั่นใจ ในการเข้าสังคม	หายไปบางส่วนหรือทั้งหมดก็ได้ ฟันเทียม = ฟันที่ทำขึ้นใหม่แบบติดแน่น หรือถอดได้

*หมายเหตุ : อาการหรือปัญหาทั้งหมดต้องเป็นแบบเฉียบพลัน กล่าวคือเกิดขึ้นภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 วัน

การดูแลรักษาผู้ป่วยภาวะเร่งด่วน (Urgency situation) ทางทันตกรรมในแต่ละสาขาวิชา ฯ

Acute Symptoms Divided in categories					
Department	Symptoms	Loss of function	Loss of Esthetic	Loss of Psychiatric	Other
ภาควิชา ศัลยกรรม ช่องปาก	●Ludwig 's angina	●mandibular fracture + bleeding	-	-	- ในเวลาราชการให้การรักษาที่คลินิกศัลยกรรม ตึกทันตกรรม ชั้น 1 และห้องตรวจศัลยกรรม ตึก สมเด็จพระเจ้า 93 ชั้น 1 - นอกเวลาราชการให้การรักษาที่หออภิบาล ผู้ป่วยใน ตึกสมเด็จพระเจ้า 93 ชั้น 4 - ผู้ให้การรักษา - อาจารย์ - ทันตแพทย์ประจำบ้านและทันตแพทย์ หลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชา ทันตกรรม ประดิษฐ์	●Traumatic occlusion ●Crown ฟัน Vital หลุด ทำให้มีอาการเสียวฟัน	●Crown ฟันหน้าหลุด ●ฟันปลอมหน้าหัก ●Crown ฟัน Vital หลุด	●Crown ฟันหน้าหลุด ●ฟันปลอมหน้าหัก	●Crown ฟันหน้าหลุด ●ฟันปลอมหน้าหัก	- ในเวลาราชการ ● คลินิกบัณฑิตศึกษา ทันตกรรมประดิษฐ์ ชั้น 8 ตึกสมเด็จพระเจ้า 93 ● คลินิกรวม 13 ชั้น 13 ตึกบรมนาถฯ
ภาควิชา ทันตกรรม บดเคี้ยว	●หุบปากไม่ลง ●ปวดขากรรไกรจนทน ไม่ได้ ●อ้าปากไม่ขึ้นอย่างรุนแรง	-	-	-	- ในเวลาราชการ ● คลินิกบัณฑิตศึกษา ทันตกรรมบดเคี้ยว ชั้น 5 ตึกสมเด็จพระเจ้า 93

Acute Symptoms Divided in categories

Department	Symptoms	Loss of function	Loss of Esthetic	Loss of Psychiatric	Other
หน่วย เฉพาะทาง 3	<ul style="list-style-type: none"> ● Active Bleeding ● Post op bleeding ●ปวด บวม ●TB. active with emergency symptoms 	<ul style="list-style-type: none"> ●Dislodged posterior crown ● Broken denture 	<ul style="list-style-type: none"> ●Dislodged anterior crown ● Broken anterior teeth 	<ul style="list-style-type: none"> ●Dislodged filling 	- ในเวลาราชการ <ul style="list-style-type: none"> ● คลินิกเฉพาะทาง 3 ชั้น 3 ตึกสมเด็จย่า 93
ภาควิชา รังสีวิทยา	<ul style="list-style-type: none"> ●สิ่งของตกลงไปในคอ (อาจตกลงสู่หลอดลมหรือหลอดอาหาร) ●ผู้ป่วยที่ได้รับการส่งตัวมาจากภาควิชาอื่นๆ เพื่อรับการถ่ายภาพรังสีอย่างเร่งด่วนเนื่องจากมีปัญหาจากการทำหัตถการ เช่น รากฟันหัก หลุดเข้าไปใน maxillary sinus 	<ul style="list-style-type: none"> ●ผู้ป่วยที่ได้รับอุบัติเหตุจากทั้งภายในและภายนอก ขณะที่มีภาวะกระดูกขากรรไกรหัก รวมไปถึงกระดูกส่วนอื่นๆ ที่ทางภาควิชาฯ สามารถถ่ายภาพ x-ray ได้ เช่น กระดูกแขน กระดูกขา 	-	-	- ในเวลาราชการ <ul style="list-style-type: none"> ● คลินิกรังสีวิทยา ชั้น 1 ตึกสมเด็จย่า 93 ● คลินิกรังสีวิทยา ชั้น 11 ตึกบรมนาถฯ

Acute Symptoms Divided in categories

Department	Symptoms	Loss of function	Loss of Esthetic	Loss of Psychiatric	Other
คลินิกทันตกรรม จัดฟัน	<ul style="list-style-type: none"> ●Pain ที่เกิดจาก 1. ปลายลวดที่มึนเหงือกหรือกระพุ้งแก้ม, bonded tube หลุด, ลวดยื่นเกิน bonded tube 2. Miniscrew โยกหรือ หลุดออกจาก bone (แต่ยังติดคาอยู่กับ soft tissue) 	-	-	-	<p>การให้บริการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - จันทร์ถึงศุกร์ ทั้งเปิดเทอมและปิดเทอม ●เวลาราชการ 09.00 – 12.00 น. และ 13.00 – 16.00 น. ส่งไปที่แผนกคลินิกทันตกรรมจัดฟัน ชั้น 4 ตึกทันตรักษุวิจัย ทางอาจารย์ OPD และทันตแพทย์ (หลังปริญญา) จะดำเนินการต่อ ●เวลาราชการวันพุธ 13.00 – 16.00 น. ส่งไปที่คลินิกทันตกรรมบริการ (ห้องเบอร์ 9) ชั้น1 ตึกสมเด็จย่า 9. หรือ คลินิกพิเศษ ●หลังเวลา 16.00 น. ส่งต่อคลินิกพิเศษหรือ ward ชั้น 4 ตึกสมเด็จย่า 93 - คลินิกปิด 2 สัปดาห์ช่วงเดือน พฤษภาคม /1สัปดาห์ ช่วงเดือนธันวาคม เวลาราชการ 09.00 – 12.00 น. และ 13.00 – 16.00 น. ส่งคลินิกทันตกรรมบริการ(ห้องเบอร์ 9) ชั้น 1 ตึกสมเด็จย่า หรือคลินิกพิเศษ - วันเสาร์, วันอาทิตย์, วันหยุดราชการ หรือหลังเวลา 16.00 น. ส่งไปที่คลินิกพิเศษ หรือ ward ชั้น4 ตึกสมเด็จย่า 93

Acute Symptoms Divided in categories

Department	Symptoms	Loss of function	Loss of Esthetic	Loss of Psychiatric	Other
คลินิก Esthetics and Implant clinic	<ul style="list-style-type: none"> ● Broken or loss of anterior restoration - on natural tooth - on implant 	<ul style="list-style-type: none"> ● Sensitive to cold or hot on vital tooth ● Pain on related tooth or implant 	<ul style="list-style-type: none"> ● Unable to smile or talk confidently 	<ul style="list-style-type: none"> ● Unable to socialize as usual 	<ul style="list-style-type: none"> ● ในเวลา 09.00 – 16.00 น. Esthetics สามารถรองรับคนไข้เก่าและใหม่ที่มีสภาวะ Urgency ได้เองโดยนิสิตเวร Emer (ภายใต้การดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา) และทันตแพทย์ (สาย ข.) ประจำหลักสูตรฯ - จันทร์ อังคาร ศุกร์ เวลา 09.00 – 12.00 น. โดยทันตแพทย์สาย ข. เวลา 13.00 – 16.00 โดยนิสิตเวร Emer - พุธ พฤหัสบดี เวลา 09.00 – 12.00 น. และ เวลา 13.00 – 16.00 น. โดยนิสิตเวร Emer ● นอกเวลา 16.00 – 19.00 น.และวันหยุด: ไม่แนใจว่าจะมีหน่วยงานไหนรองรับ Urgency treatment ให้นอกจากคลินิกพิเศษ (แต่ก็จะมีระดับการรักษาที่สูงกว่า ระดับ 2) ● ในเวลาแต่วันหยุดเฉพาะกิจ ซึ่งจำเป็นที่จะต้องประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงาน Urgency นั้นๆ เช่น
	<ul style="list-style-type: none"> ● Broken or loss of anterior tooth 	<ul style="list-style-type: none"> ● Pain on broken tooth or area of lost tooth 	<ul style="list-style-type: none"> ● Unable to smile or talk confidently 	<ul style="list-style-type: none"> ● Unable to socialize as usual 	
	<ul style="list-style-type: none"> ● Broken or loss of posterior restoration on vital tooth 	<ul style="list-style-type: none"> ● Sensitive to cold or hot on vital tooth ● Unable to chew 	-	-	
	<ul style="list-style-type: none"> ● Pain from traumatic occlusion 	<ul style="list-style-type: none"> ● Pain on traumatic tooth 	-	-	
	<ul style="list-style-type: none"> ● Space abscess or acute infection - Dental origin - Implant origin 	<ul style="list-style-type: none"> ● Pain and swelling around area of infection ● Unable to chew 	-	<ul style="list-style-type: none"> ● Asymmetry of face 	

Acute Symptoms Divided in categories

Department	Symptoms	Loss of function	Loss of Esthetic	Loss of Psychiatric	Other
	<ul style="list-style-type: none"> ● Post-operation bleeding after oral surgery 	-	-	● be in a state of panic	- สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานศัลยศาสตร์ช่องปาก เช่น Space abscess or acute infection, Postoperative bleeding after surgery: word ชั้น 4**
	<ul style="list-style-type: none"> ● Object swallowing to Gl. tract 	-	-	● be in a state of panic	<ul style="list-style-type: none"> - สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงาน Prosthesis ของรากเทียม เช่น ครอบฟันหน้ารากเทียมหลุด : หน่วยทันตกรรมรากเทียม** - สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานบูรณะฟันหน้าทั่วไป ที่ไม่เกี่ยวข้องกับรากเทียม เช่น ครอบฟันหน้าธรรมชาติหลุด: คลินิกบริการ**
คลินิกบริการ ทันตกรรมพิเศษ	1. ฟันหน้าบิ่นหรือแตกหัก มีอาการเสียวฟัน เพราะทะลุโพรงประสาทฟัน	พูดออกเสียงไม่ชัด เคี้ยวอาหารไม่ได้	ขาดความสวยงาม	ผู้ป่วยขาดความมั่นใจในการพูด	ส่งให้ทันตแพทย์ฉุกเฉินตรวจดูและบรรเทาอาการเจ็บปวด
	2. ฟันผุ และมีอาการบวมแดงที่ริมฝีปากหรือแก้มเห็นได้อย่างชัดเจน	ทานอาหารไม่ได้เพราะมีอาการปวดรุนแรง	หน้าหรือริมฝีปาก หรือแก้ม หรือคาง บวมมาก	ไม่อยากพูดคุยหรือออกสังคม	ให้การบำบัดฉุกเฉินรุนแรง โดยเบื้องต้นให้ดูสาเหตุถ้ามีการอักเสบหรือติดเชื้อรุนแรงให้ส่งเฉพาะทางศัลยศาสตร์เพื่อหาสาเหตุและบำบัดแก้ไขปัญหา
	3. ฟันที่เพิ่มหลุดไป มีอาการปวดหรือเสียวมาก	เคี้ยวอาหารไม่ได้	-	-	พบทันตแพทย์ฉุกเฉิน เพื่อบำบัดแก้ไข

Acute Symptoms Divided in categories

Department	Symptoms	Loss of function	Loss of Esthetic	Loss of Psychiatric	Other
	4. ครอบฟันชั่วคราวฟันหน้าหลุด	ทานอาหารไม่ได้เพราะมีอาการเสียวฟัน	ขาดความสวยงาม	ไม่มั่นใจในการออกสังคม	พบทันตแพทย์ฉุกเฉินเพื่อยึดครอบชั่วคราว
	5. ครอบฟันชั่วคราวฟันหลังหลุด	ทานอาหารไม่ได้เพราะมีอาการเสียวฟันมาก	ไม่มีปัญหา	ไม่มีปัญหา	พบทันตแพทย์ฉุกเฉินเพื่อยึดครอบชั่วคราว
	6. ครอบฟันชั่วคราวฟันหลังหลุด	ทานอาหารได้ตามปกติ เพราะฟันที่รักษารากฟัน	ไม่มีปัญหา	ไม่มีปัญหา	นัดให้พบทันตแพทย์ผู้ให้การรักษา
	7. ฟันปลอมแตกหรือหัก	เคี้ยวอาหารไม่ได้	ถ้าเป็นฟันหน้าทำให้ขาดความสวยงาม	ถ้าเป็นฟันหน้าจะทำให้เกิดความไม่มั่นใจ	นัดให้พบทันตแพทย์ผู้ให้การรักษา เพื่อแก้ไขหรือพบทันตแพทย์ฉุกเฉิน
	8. ปวดและบวมจากฟันคุด	เคี้ยวอาหารไม่ได้หรือลำบาก	ไม่มีปัญหา ยกเว้นมีอาการบวม	ไม่มีปัญหา	พบทันตแพทย์เพื่อถอนฟันคุดหรือทานยาแก้ปวดหรือแก้อักเสบ
	9. ปวด	ฟันแตกหักและเสียวฟันมาก	ฟันหน้าแตกหัก	ฟันหน้าแตกหัก ทำให้ขาดความมั่นใจ	
	10. เสียวฟันมากภายหลังการอุดฟัน	ปวดฟัน เคี้ยวอาหารไม่ได้	ครอบฟันหน้าหลุด	ฟันปลอมที่ใช้แตกหักไม่มีฟันปลอมใช้งาน	
	11. ใบหน้าบวมแดงลูกกลมและรุนแรง	พูดออกเสียงไม่ชัด	ฟันหลอมด้านหน้าแตกหลุด	ริมฝีปาก และใบหน้าบวมแดงมาก	
	12. เลือดออกไหลมาหยุด	กลืนอาหารลำบาก			

Acute Symptoms Divided in categories

Department	Symptoms	Loss of function	Loss of Esthetic	Loss of Psychiatric	Other
ภาควิชา ทันตกรรม สำหรับเด็ก	<ul style="list-style-type: none"> ● บวม Extraoral ● ปวดฟัน ในเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี 	-	-	-	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งห้องตรวจศัลยกรรม - ส่งคลินิกทันตกรรมสำหรับเด็ก มีอาจารย์ของภาควิชาฯ เป็นผู้ดูแล
หน่วยผู้ป่วย สูงอายุ	Acute pulpitis	Broken denture	-	มีภาวะทางจิตและไม่สามารถ manage ได้ตามปกติ	<ul style="list-style-type: none"> ● ในเวลา 09.00 – 16.00 น. ทางหน่วยสูงอายุสามารถรองรับผู้ป่วยเก่า และใหม่ที่มีสภาวะ Urgency ได้เอง โดยนิสิตเวร Emer (ภายใต้การดูแลของอาจารย์ผู้คุมคลินิก) และทันตแพทย์(สาย ข.) ประจำหลักสูตรสูงอายุฯ ● นอกเวลา 16.00 – 19.00 น. และวันหยุด จะไม่รับผู้ป่วย *คลินิกทันตกรรมผู้สูงอายุฯ ชั้น 8 ตึกสมเด็จย่า 93* ● คนไข้ทั้งหมดควรจะเข้าค่ายตามเกณฑ์ คัดเลือกคนไข้เข้าภาค

Acute Symptoms Divided in categories

Department	Symptoms	Loss of function	Loss of Esthetic	Loss of Psychiatric	Other
คลินิก ทันตกรรม หัตถการ	<p>* Pain ที่เกิดจาก</p> <p>1. ฟันที่มีการสูญเสียโครงสร้างฟันไปจำนวนมากจนเสี่ยงต่อการทะลุโพรงประสาทฟัน หรือเกิดการแตกหักของโครงสร้างฟันเพิ่มเติม</p> <p>2. ฟันที่มีอาการของฟันร้าว เช่น มีอาการเคี้ยวเจ็บ มีรอยร้าวที่ชัดเจน ตอบสนองต่อ bite test</p> <p>3. ฟันที่มีอาการเสียวหรือเจ็บปวด จนรบกวนการดำรงชีวิตของผู้ป่วย</p>		1. ฟันหน้าที่มีการผุหรือแตกหัก ผู้ป่วยที่มีความกังวลเรื่องความสวยงาม		<p>การให้บริการ :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● วันจันทร์-ศุกร์ <u>ช่วงเปิดเทอม</u> เวลาราชการ 09.00 - 12.00 น. และ 13.00 - 16.00 น. (ยกเว้นวันพุธบ่าย) 1. ผู้ป่วยใหม่และผู้ป่วยที่รักษาเสร็จแล้วส่งไปที่คลินิกตรวจพิเศษ ตึกทันต 5 ชั้น 1 2. ผู้ป่วยที่อยู่ระหว่างการรักษา ส่งไปที่ OPD คลินิกทันตกรรมหัตถการ ตึกบรมนาถศรีนครินทร์ ชั้น 12 ทางอาจารย์ OPD จะดำเนินการส่งต่อที่คลินิกบัณฑิตทันตกรรมหัตถการ ● วันพุธบ่าย เวลาราชการ 13.00-16.00 น. <p><u>ไม่มีคลินิก</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ป่วยใหม่/ผู้ป่วยที่รักษาเสร็จแล้ว/ผู้ป่วยที่อยู่ระหว่างการรักษา ส่งไปที่คลินิกทันตกรรมบริการเพื่อตรวจคัดกรอง ดูแลรักษาเบื้องต้น 2. คลินิกทันตกรรมบริการ จะส่งผู้ป่วยมานัดหมายที่ OPD คลินิกทันตกรรมหัตถการ ตึกบรมนาถศรีนครินทร์ ชั้น 12 เพื่อตรวจในวันรุ่งขึ้นหรือวันที่ผู้ป่วยสะดวก

Acute Symptoms Divided in categories

Department	Symptoms	Loss of function	Loss of Esthetic	Loss of Psychiatric	Other
					<p>การให้บริการ : ช่วงปิดเทอม (ต้นเดือน พฤษภาคม-ปลายเดือนมิถุนายนและเดือน ธันวาคม ของทุกปี)</p> <p>วันจันทร์-ศุกร์ เวลาราชการ 09.00 -12.00 น. และ 13.00 - 16.00 น.</p> <p>1.ส่งไปที่คลินิกทันตกรรมบริการเพื่อตรวจคัดกรอง</p> <p>2.คลินิกทันตกรรมบริการ ส่งไปที่ OPD คลินิกทันตกรรมหัตถการ ตึกบรมนาถศรีนครินทร์ ชั้น 12 ทางอาจารย์ OPD จะดำเนินการต่อ</p> <p>● วันเสาร์-อาทิตย์ วันหยุดราชการ หรือ หลังเวลา 16.00 น.</p> <p>ส่งไปที่ คลินิกพิเศษ หรือหอพยาบาลผู้ป่วย ชั้น 4 ตึกสมเด็จย่า 93</p> <p>3.กรณีผู้ป่วยรอไม่ได้และไม่มีปัญหา ค่าใช้จ่ายจะส่งต่อคลินิกพิเศษ</p>

Acute Symptoms Divided in categories

Department	Symptoms	Loss of function	Loss of Esthetic	Loss of Psychiatric	Other
ภาควิชา ปรีทันตวิทยา	<ul style="list-style-type: none"> ● Periodontal abscess ● Bleeding after surgery 	-	-	-	- ในช่วงเปิดภาคการศึกษา และช่วงเปิด คลินิกภาคฤดูร้อน วันจันทร์ - ศุกร์ 9.00-12.00 น. และ 13.00-16.00 น. (ยกเว้น วันพุธ 13.00-16.00 น.) ส่งมาที่ opd Perio ที่คลินิกรวมชั้น 12 และจะส่ง ต่อมารักษาที่บัณฑิตปริทันต์ชั้น 5 ตึกสมเด็จ ย่า - ในวันพุธ 13.00-16.00 น. ส่งต่อคลินิกทัน ตกรรมบริการ หรือคลินิกพิเศษ - วันจันทร์-ศุกร์หลังเวลา 16.00 น. วันเสาร์ อาทิตย์ วันหยุดราชการและช่วงปิดภาค การศึกษาให้ไปที่คลินิกพิเศษหรือ ward ชั้น 4 ตึกสมเด็จย่า

Acute Symptoms Divided in categories

Department	Symptoms	Loss of function	Loss of Esthetic	Loss of Psychiatric	Other
คลินิก ทันตกรรม เอ็นโดดอนต์	* Pain ที่เกิดจาก 1. ฟันที่เข้าคิวรักษารากฟัน กับบัณฑิตสาขาวิทยาเอ็น โดดอนต์มีอาการปวด บวม จากฟันซี่ที่ได้เข้าคิว ไว้	1. ฟันที่วัสดุอุดชั่วคราว หลุดหรือแตกหัก ในฟันที่ อยู่ในคิวรักษาคลองราก ฟันจนทำให้ผู้ป่วยไม่ สามารถใช้งานได้			<p>การให้บริการ :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● วันจันทร์-ศุกร์ <u>ช่วงเปิดเทอม</u> เวลาราชการ 09.00 - 12.00 น. และ 13.00 - 16.00 น. (ยกเว้นวันพุธบ่าย) 1. ผู้ป่วยใหม่ ผู้ป่วยที่รักษาเสร็จแล้ว และ ผู้ป่วยที่ยกเลิกการรักษาหรือขาดการติดต่อ รวมทั้งผู้ป่วยเก่าเกิน 1 ปี ส่งไปที่คลินิกตรวจ พิเคราะห์ ตึกทันต 5 ชั้น 1 2. ผู้ป่วยที่อยู่ระหว่างการรักษา ส่งไปที่ OPD คลินิกทันตกรรมหัตถการ ตึกบรมนาถศรี นครินทร์ ชั้น 12 ทางอาจารย์ OPD จะ ดำเนินการส่งต่อที่คลินิกบัณฑิตทันตกรรม เอ็นโดดอนต์ดูแล ● วันพุธบ่าย เวลาราชการ 13.00-16.00 น. <p><u>ไม่มีคลินิก</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ป่วยใหม่/ผู้ป่วยที่รักษาเสร็จแล้ว/ผู้ป่วยที่อยู่ระหว่างการรักษา ส่งไปที่คลินิกทันตกรรมบริการเพื่อตรวจคัดกรอง ดูแลรักษา เบื้องต้น 2. คลินิกทันตกรรมบริการ จะส่งผู้ป่วยมานัดหมายที่ OPD คลินิกทันตกรรมหัตถการ ตึกบรมนาถศรีนครินทร์ ชั้น 12 เพื่อตรวจในวันรุ่งขึ้นหรือวันที่ผู้ป่วยสะดวก

Acute Symptoms Divided in categories

Department	Symptoms	Loss of function	Loss of Esthetic	Loss of Psychiatric	Other
					<p>3.กรณีผู้ป่วยรอไม่ได้และไม่มีปัญหา ค่าใช้จ่ายจะส่งต่อคลินิกพิเศษ การให้บริการ : ช่วงปิดเทอม (ต้นเดือน พฤษภาคม-ปลายเดือนมิถุนายนและเดือน ธันวาคม ของทุกปี) วันจันทร์-ศุกร์ เวลาราชการ 09.00 -12.00 น. และ 13.00 - 16.00 น. 1.ส่งไปที่คลินิกทันตกรรมบริการเพื่อตรวจคัด กรอง 2.คลินิกทันตกรรมบริการ ส่งไปที่ OPD คลินิกทันตกรรมหัตถการ ตึกบรมนาถศรี นครินทร์ ชั้น 12 ทางอาจารย์ OPD จะ ดำเนินการต่อ ☐วันเสาร์-อาทิตย์ วันหยุดราชการ หรือหลัง เวลา 16.00 น. ส่งไปที่ คลินิกพิเศษ หรือหออภิบาลผู้ป่วย ชั้น 4 ตึกสมเด็จย่า 93</p>